Dnevnik

Država: Slovenija

Stran: 18

Površina: 985 cm^2

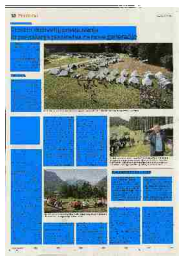

23.07.2025
Sreda

1 / 3

PLANINSKI TABORI

Prostor doživetij, povezovanja in prenašanja planinstva na nove generacije

Večdnevno bivanje mladih v gorskem svetu, ki je mogoče le zaradi mreže predanih prostovoljcev, vsako poletje predstavlja počitnice za več kot 1100 mladih planincev iz vse Slovenije. Po zbranih podatkih se je v zadnjih 20 letih planinskih taborov udeležilo več kot 22.000 otrok.

Manca Ogrin

Planinski tabori so večdnevno bivanje mladih v gorskem svetu in jih organizirajo mladinski odseki planinskih društev pod okriljem Planinske zveze Slovenije (PZS). Potekajo predvsem med poletnimi počitnicami, kot pohodni tabori ali zimovanja pa tudi v drugih letnih časih. Udeleženci, od predšolskih otrok do študentov, bivajo v šotorih ali planinskih kočah in sodelujejo v različnih dejavnostih, kot so planinski pohodi, orientacija, plezanje, varstvo narave, prva pomoč, kulturne in družabne dejavnosti. Programi so prilagojeni starosti in izkušnjam udeležencev in jih vodijo usposobljeni mentorji – vodniki PZS, mladinski voditelji, inštruktorji planinske vzgoje in drug strokovni kader. Tabori spodbujajo samostojnost, odgovornost, skupinsko delo in spoštljiv odnos do narave.

Mreža predanih prostovoljcev

»Tabori so mi dali veliko več kot zgolj pohode in spanje v šotorih – tam sem se prvič zares srečala s skupnostjo, odgovornostjo in občutkom, da vsak prispevek šteje. Sčasoma sem tudi sama prevzela vlogo vodje. Planinski tabori ostajajo po mojem prepričanju ena najpomembnejših oblik mladinskega planinskega delovanja. Mladih ne povežejo le z naravo, ampak jim pokažejo, kaj pomeni sodelovati, soustvarjati in biti del društvenega utripa,« je pojasnila **Ana Skledar**, načelnica Mladinske komisije PZS, in omeni, da se je tudi njena pot v planinstvo začela prav s planinskimi tabori – prvega se je udeležila, ko je hodila še v vrtec. »Posebej bi rada poudarila, da so tabori mogoči le zaradi mreže predanih prostovoljcev - mladinskih voditeljev, mentorjev planinskih skupin, vodnikov in številnih drugih, ki s svojim znanjem, zgledom in energijo omogočajo, da so tabori varni, raznoliki in vsebinsko bogati. V Mladinski komisiji se trudimo povezovati društva in spodbujati izmenjavo izkušenj. Verjamem, da tako skupaj ohranjamo tabor kot prostor doživetij, povezovanja in prenašanja planinske ideje na nove generacije.«

Planinski tabori, ki jih v zadnjem obdobju sofinancirata Fundacija za šport in Urad za mladino, so ključni pri vzgoji, izobraževanju in socializaciji mladih ter predstavljajo eno najprepoznavnejših in dolgoživih oblik dela v naravi na Slovenskem. »Planinski tabori imajo pomembno vlogo pri vzgoji mladih v duhu spoštovanja in ohranjanja narave, odgovornosti in sodelovanja, pri prenosu znanja o planinstvu, planinskih veščinah in varnosti v gorah, pomembna vidika pa sta tudi druženje in krepitev skupnosti, saj se otroci učijo sobivanja v skupini. Planinski tabor je učilnica na prostem, v kateri se prijetno in vznemirljivo učimo obnašanja in pridobivamo navade, ki jih prenašamo v vsakdanje življenje. Če mladostniku na taboru zlezemo pod kožo s planinsko vzgojo, je to najboljša pot, da planinstvo zanj postane način življenja,« pa poudarja podpredsednik Planinske zveze Slovenije Roman Ponebšek, nekdaj načelnik Mladinske komisije PZS. Kot dolgoletni vodnik Planinskega društva Litija se je pravkar vrnil z mladinskega planinskega tabora na Pokljuki, že 45. po vrsti. V društvu letos organizirajo tudi 22. družinski in 7. študentski tabor. V 45 letih se je mladinskih, družinskih in študentskih taborov v organizaciji PD Litija udeležilo več kot 3000 udeležencev.

Tabori z bogato tradicijo

Planinski tabori imajo zelo bogato tradicijo, njihov nastanek je povezan z začetki organiziranega planinstva na Slovenskem in dela z mladimi. Po prvi svetovni vojni so politične okoliščine na Primorskem prisilile mlade, da so si v gorah poiskali varen kraj za sprostitev – in prav tam so že pred stoletjem vzniknili prvi tabori. V dvajsetih letih 20. stoletja so se planinci srečevali na narodnih taborih na Nanosu, kjer se je zbrala vsa Primorska od Trsta do Bovca. Organizirala jih je vipavska podružnica Slovenskega planinskega društva (predhodnika PZS) ob pomoči ajdovskih in postojnskih planincev. Po podatkih iz Planinskega vestnika so leta 1925 na Vogrskem organizirali prvi mladinski tabor, naslednjega pa leto pozneje na Beki pri Kozini, oba kot srečanje mladih, na katerem so se lahko športno udejstvovali in družili, in ne toliko v smislu današnjega pojmovanja taborov kot bivanja planincev v šotorih. Po ustanovitvi Mladinske komisije PZS leta 1956 so se tabori razširili po vsej državi in postali pomemben del vzgoje planinskega podmladka, danes pa so priznani kot pomembna oblika neformalnega izobraževanja in socializacije mladih.

Večina planinskih taborov poteka na Gorenjskem, Mojstrana pa je slovenska zibelka planinskega tabora treh dežel, ki je bil pretekli teden v avstrijski gorniški vasi Malta. Gorski reševalci iz Kötschach-Mauthena (Avstrija), Forni Avoltrija (Italija) in Mojstrane (Slovenija) se že od leta 1971 družijo na smučarskih tekmovanjih Alpe-Adria, od leta 1988 pa se na poletnih taborih Alpe-Adria-Alpin srečujejo tudi otroci iz teh krajev, ki so se jim z leti pridružili še mladi planinci iz Gmünda, Gurka, Spittala, Tolmezza, Val Comelica, Udin, Trsta, Sappade, Rezije in Tolmina. Vsakoletnih taborov, ki izmenično potekajo v Avstriji, Italiji in Sloveniji, se povprečno udeleži do 60 otrok in odraslih. Poleg planinskih pohodov se udeleženci družijo ob različnih športnih in kulturnih dejavnostih ter ogledih krajevnih znamenitosti. »Tabor je edinstveno srečanje otrok in mladih iz Avstrije, Italije in Slovenije, ki ga že več kot tri desetletja povezuje skupna ljubezen do gora. Na začetku je predstavljal dragoceno okno v svet – mladim je omogočil prve stike s sovrstniki iz tujine. Danes pa ostaja izjemen prostor mednarodnega povezovanja, kjer se skozi planinstvo naravno prepletajo trije jeziki, kulture in življenjske zgodbe,« pojasnjuje **Tim Peternel**, načelnik Mladinskega odseka PD Dovje Mojstrana. »V primerjavi s klasičnimi slovenskimi planinskimi tabori je njegova največja dodana vrednost prav večkulturni stik: otroci spoznavajo različne poglede na svet, širijo obzorja in tkejo čezmejna prijateljstva. Vzdušje

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

tabora je nekaj posebnega, sproščeno, odprto in prežeto z eno samo skupno nitjo – ljubeznijo do gora.« ×

Planinski tabori, ki so na Slovenskem vzniknili že pred 100 leti, imajo pomembno vlogo pri vzgoji mladih v duhu spoštovanja narave, odgovornosti in sodelovanja, pri prenosu znanja o planinstvu, planinskih veščinah in varnosti v gorah, letos pa so bili vpisani tudi v register nesnovne kulturne dediščine.

Prvi planinski tabor v Trenti

Leta 1973 je prvi planinski tabor – v Trenti – organiziralo Planinsko društvo Bohor Senovo, udeležil se ga je tudi takrat 15-letni Hinko Uršič, ki se spominja, da so imeli na taboru vojaško kuhinjo, skromno planinsko opremo, v šotorih so nekateri imeli na tleh krmo, pokriti pa so bili z odejami, saj večina ni imela spalnih vreč in ležalnih podlog. Iz tabora so hodili peš na vse ture – na Kriške pode in Razor, do Koče na Doliču in na Triglav ter na Jalovec oziroma Zavetišče pod Špičkom. Na taboru so imeli predavanja o gorski naravi, prvi pomoči in orientaciji, orientacijski pohod, ob večerih tudi taborni ogenj, dvigali in spuščali so zastavo. Uršič je leto pozneje že naredil tečaj za mladinskega vodnika, pri 18 letih tudi zimski tečaj, redno je sodeloval pri organizaciji taborov in jih v letih od 1985 do 1992 tudi vodil.

Če mladostniku na taboru zlezemo pod kožo s planinsko vzgojo, je to najboljša pot, da planinstvo postane njegov način življenja, poudarja Roman Ponebšek, podpredsednik Planinske zveze Slovenije, prejšnji teden tudi član vodstva 45. mladinskega planinskega tabora PD Litija na Pokljuki. 📷 Sašo Jovanovič

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

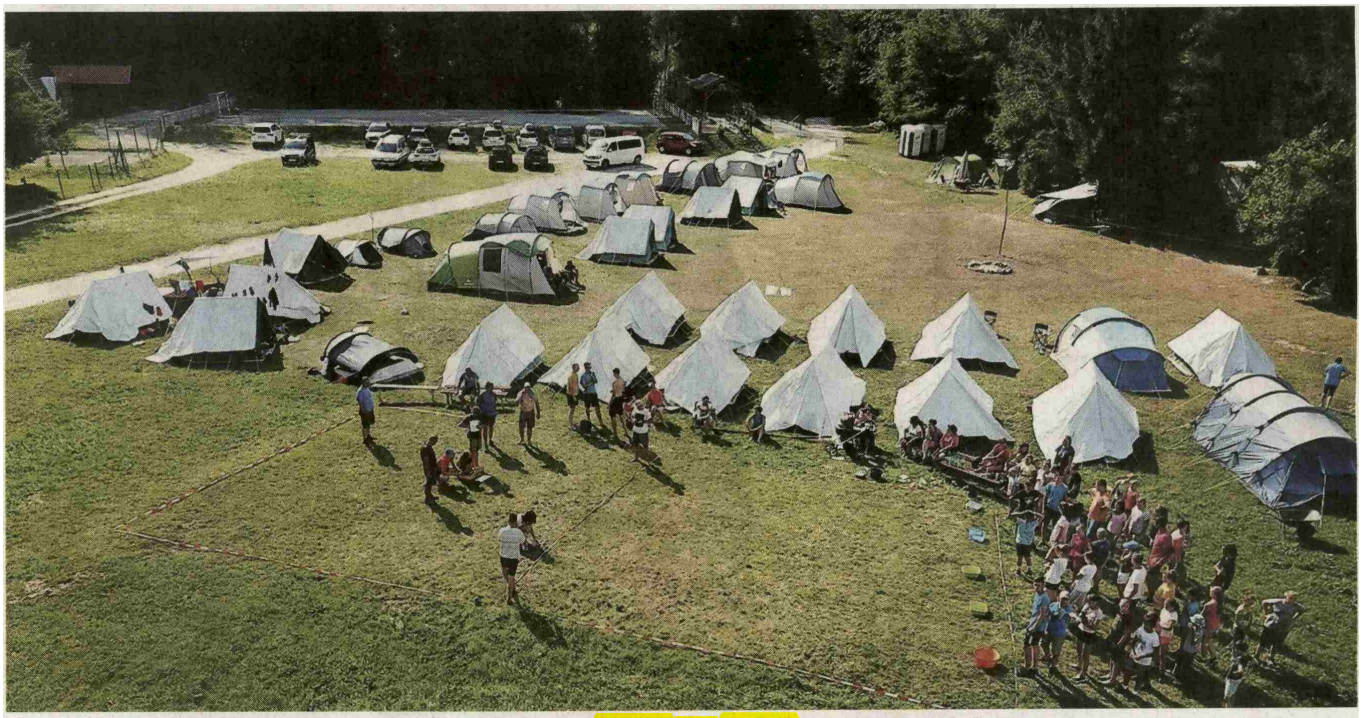

Planinski tabori so večdnevno bivanje mladih v gorskem svetu pod okriljem Planinske zveze Slovenije. ◘ arhiv MO PD Vrhnika

Planinski tabor kot učilnica na prostem, prostor doživetij, povezovanja in prenašanja planinske ideje na nove generacije. ◘ Manca Ogrin

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!